

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminică, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tîeri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru scrie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 82.

Brasiovu 5 Novembre 24 Octobre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Contribuiri

pentru Tofaleni, victimele br. Apor, cari se afla inca totu sub cerulu liberu, asteptandu indurare dela confrati, si dreptate dela regimu:

Dela beseric'a St. Nicolau din Brasiovu se tramisera prin d. episcopu Ioane A. Navrea la comitetulu de indurare in Sibiu 100 fl.

Dela particulari, prin d. Nicolau Maciuca, una colecta de 202 fl. 20 cr., tramisa totu acolo.

De atunci au mai contribuitu la Redactiune aici inca:

D. negociatoriu si episcopu Ioane A. Navrea 5 fl., Nicolau Radu Stinghea 2 fl., Christea Christe Orgidanu macelariu 1 fl., Nicolau Butmeroiu 1 fl., Demetriu S. Nicolau 1 fl., Iacobu Muresianu 2 fl. D. Polixene Fogarasi in Beligradu 5 fl.

Sum'a: 17 fl. v. a.

DELEGATIUNEA

SOCIETATII ACADEMICE ROMANE

aduce multumire publica urmatorilor dni, cari au binevoitu a contribui la inestrea bibliotecii societatii prin donatiuni:

a) Parintelui Melhisedec, episcopulu Dunarei de diosu, pentru doue exemplarie din cronic'a Husiloru, lucrata de Reverenti'a Sa.

b) Domnului A. Treb. Laurianu, pentru cate unu exemplariu din:

1. Istori'a Romaniloru din timpurile cele mai vechi pana in dilele nôtstre;

2. Magasinulu istoricu pentru Daci'a, in cincii tomuri;

3. Chart'a tieriloru romane, cunoscute mai inainte sub numele de Daci'a, in 12 foi;

4. Tabul'a Daciei antica;

6. Fragmentu istoricu de Calnau, Iasi;

7. Calendariu lunariu si pascale, dela anulu 2.300, inainte de Christosu, pana la anulu 3.172 dupa Christosu;

c) Domnului V. A. Urechia, pentru doue diplome originale, un'a dela Carolu alu VI-lea din 1717, si alt'a de Gabrielu Movila din 1619, precum si pentru 36 carti parte in limbe straine, parte in cea romana.

Presiedinte, I. Heliade R.

DELEGATIUNEA

SOCIETATII ACADEMICE ROMANE.

Premiulu Zappa.

Conformu decisiunei luata de societate in siediintia din 13 Septembrie 1869, se publica concursu pentru lucrarea partii sintactice de gramatic'a limbii romane, care va cuprinde:

1. O introductiune, in care se voru stabili diversele relatiunei, in cari se potu pune conceptele spre enunsierea cugetariloru, stabilindu totuodata si terminologi'a sintactica, cea mai buna ce s'ar puté dá dupa cele mai nóue lucrari gramaticali.

2. Venindu apoi la sintaxea speciale a limbii romane, va desvoltá in detaliu tóte modurile de expresiunea fiacareia din relatiunile stabilite in introductiune, danduse pentru fiacare modu de expresiune exemple numeróse atatu din limb'a populara catu si din cartile nôtstre cele mai bune, vechi si nóue, producundu la fiacare relatiune si idiotismii limbii si alaturandu fiacare modu de expresiune cu cele analóge din alte limbi, mai alesu romanice, si cautandu pe de o parte se aléga cele mai corecte expresiuni, pe de alt'a se puna in vedere solecismii si frasele, neadmisibile in limb'a nóstra.

3. Va dá topica romanésca, stabilindu pe de o parte, care este constructiunea nóstra comuna, éra pe de alt'a aratandu abaterile de dens'a si ideele ce se esprimu prin aceste inversiuni.

4. Va dá regulele detaliate de ortografi'a in care se se cuprinda si punctatiunea.

5. Ar' fi de doritu, cá autorulu se termine cu unu conspectu istoricu despre diversele fase, prin care a trecut limb'a romana in sintactie'a ei, cautandu a trage din asést'a cá conclusiuni calitatile generali ale constructiunii limbii romane.

Conditiiunile concursului sunt:

a) Marimea opului are se fia dela 20 cóle in susu, tiparite in 8 mare cu litere numite garmond;

b) Terminulu, pana candu manuscrisele autoriloru concurenti au se fia tramise delegatiunii societatiei, este 15 Iuliu 1871;

c) Premiulu este de 400 galbeni imperiali;

d) Manuscrisele se ceru se fia scrise curatu, legibile si cu mana straina, éra nu a autorului, formatu 4 sêu folio si paginatulu;

e) In fruntea manuscrisului va fi scrisa o devisa (moto) in ori care limba si totu cu mana straina;

f) Pe langa manuscrisu se da alaturata si o scrisóre inchisa in plicu sigilatu, fara initialile autorului si adresata catra societatea academica, purtandu pe adres'a din afara si devis'a manuscrisului, scrisa éra si de mana straina. In intrulu scrisorii, autorulu se va numi pe sene;

g) Manuscrisele se voru censurá si judecá prin sectiunea filologica, care va propune societatii in siediintia plenaria premiarea aceluia dintre operatele venite, care va meritá premiulu, destinatu pentru acésta lucrare;

h) Manuscrisele nepremiate se voru pastrá in arhivele societatii, pana ce se voru reclamá de autorii loru, ale caroru nume ne remanu necunoscute, fiinduca plicurile, ce le voru cuprinde nu se voru deschide.

Premiulu Alexandru Ioanu I.

Traducerea comentariiloru lui Iuliu Caesare de Bello galico se va premi'a din fondulu lui Alexandru Ioanu I, cu 150 galbeni.

Conditiiunile acestei lucrari sunt:

Traducerea se va face intr'o limba romanésca curata si eleganta, cautanduse a se reproduce si in traducere calitatile originalului.

Se lasa in vederea autorului a aratá intr'o prefacia calitatile autorului in comparatiune cu alti istorici latini, cum si a dá in note critic'a diferiteloru lectiuni asupra locurilor obscure ale textului.

Terminulu concursului, pana candu manuscrisele au se vîna in cancelari'a societatii academice, este 15 Iuliu 1871. Cele venite mai tardiu nu se voru luá in consideratiune.

Manuscrisele se ceru se fia scrise curatu, legibile si cu mana straina, éra nu cu a autorului, formatu 4 sêu in foliu si paginatulu.

In fruntea manuscrisului va fi scrisa o devisa (moto) in orice limba si totu de mana straina.

Pe langa manuscrisu se va alaturá si o scrisória inchisa in plicu sigilata, fara initialele autorului si adresata catra societatea academica, purtandu pe adres'a din afara si devis'a manuscrisului scrisa éra si de mana straina. In intrulu scrisorii autorulu se va numi pe sene.

Manuscrisele se voru censurá si judecá prin sectiunea filologica, care va propune societatii in siediintia plenaria premiarea aceluia dintre operatele venite, care va meritá premiulu destinatu pentru acésta lucrare.

Manuscrisele nepremiate se voru pastrá in arhivele societatii, pana ce se voru reclamá de autorii loru, ale caroru nume remanu necunoscute,

fiinduca plicurile ce le voru cuprinde nu se voru deschide. —

Presiedinte, I. Heliade R.

Secretariu, A. Treb. Laurianu.

Brasiovu 1 Novembre.

Cine imparte, parte -si face, ca in politica insielarea inca totu e virtute!

Luptele partiteloru pentru alegerile corporiloru reprezentative in Sibiu si Brasiovu suntu la ordinea dilei. Anume in Sibiu se publicara consemnatiunile candidatuniloru partitei sasiloru juni pentru comunitatea orasiana in diurnal. Anumitu dintre sasi s'au primitu 85, dintre romani 30, dintre unguri-nemti si oficianti 35. Din acésta consemnatiune vedemu, ca in Sibiu, capital'a fundului regiu, nu s'a primitu de base esceptionale eschiderea preotimei si a profesoriei, ci tocmai numerulu acestora figuréza petutindenea, si prin acésta nu s'a facutu anomalie'a, care talia deadreptulu in principiulu organizatiunei, care e si trebuie se fia egalitatea de dreptu individuale fara esceptiune. Déca inse cifrele de susu cu respectu la poporulu si la interesele reprezentande multumescu sêu nu pe romani, e alta intrebare, catu privesce la comunitatea orasiana. E inse strigátoria la ceriu proportiunea, ce s'a primitu in consemnatiunea publicata pentru corpulu adunarei scaunale, care dupa proportiunea locuitoriloru ar' trebui se aiba majoritate din sinulu romaniloru recunoscuta si de antagonii politici; si totusi consemnatiunea cuprinde 85 sasi, 7 maghiari si numai 22 romani. Nu scimu ce mesuri voru fi luatu sasii vechi in caus'a acésta, pentrucu aceste consemnatiuni suntu ale sasiloru juni, cari se lauda a face pe partit'a progresista si mai democratica. Inse precum vedemu, orice partita, sub masc'a egalitateri si a progresului, venéza din resputeri totu numai majoritatea nationale sasa.

Principiulu progresistu trebuie se se asiedié pe representatiune ecuitabile; éra acésta cere o chiea de sarcini si de numerulu celoru ce póta sarcinele, dar' nu representatiune maiestrita in favórea unei minoritati, care impartindu singura -si face parte.

In Brasiovu inca nu va merge lucrulu mai bine, fiinduca nici aici nu se primesce de principiu imparialitatea si dreptatea. Aici se afla o partita, care se numesce pe sene progresista, compusa din nemti si maghiari, alta a juniloru sasi sêu Wächteriana, a trei'a a sasiloru vechi, apoi a romaniloru. Pactarea acestora cea mai salutaria ar' fi securu numai pe principiulu imparialitateri si aludreptatii, primitu de base de catra tóte partitele contopite in una, si cu o singura consemnatiune combinata in cointelegere asia, cá se póta esi la miu locu o controla in tóte deciderile: d. e. intre 150 de membri ai comunitatii, dupa proportiunea sarcineloru publice si a numerului populatiunei, dupa dreptate si ecuitabilitate, pe basea bunelor intentiuni, partit'a sasa ar' trebui se se multumésca in Brasiovu cu 70 de candidati; a progresistiloru (catolici etc.) cu 35 si a romaniloru cu 45. Una combinare cá acésta ar' fi in stare a intemeia o incredere in adeveru fratiésca, pentrucu contagiulu egoismului se ar' suptiea, ma ar' disparé cu totulu, la orice decideri, fiinduca nici una dintre partite n'ar poté face cu majoritate nedreptate unei alteia nici atunci, candu partit'a cea de 70 insi ar' aluneca catra o proba de egoismu, ca celealalte doue ar' fi in stare a o re-

duce între limitele ecuitatii; totu asia dintre cele două nici una n'ar poté deflectá dela acelasi principiu. Asta ar' fi pura dreptate. Ér' luanduse din sasi pe diumetate 75 si dintre cealalte două partite 35 si 40 = 75 se ar' impedece deciderile prin contrabalansare, dar' asia securitatea si increderea incain nu ar' suferi, cá cu majoritate prepotenta, pentruca nici sasimea n'ar poté decide ceva prejudiciosu in contra celoru două minoritati, dar' nici aceste n'ar poté face nimica fara completa invoire a tuturor. Éca sorgintea unei multumiri si infratiri durabile fara cugete ascunse (ohne Hintergedanken).

Ne miramu inse cum au potutu primi Brasiovenii anomalí'a sustienuta si pana acum, cá preotimea si profesorimea se fia eschisa dela dreptulu de candidatura, ce le da legea, nu Brasiovenii, si déca n'au protestatu nime la acésta calcare de lege, apoi protestamu noi, cá unii, caroru le e scumpu dreptulu politicu si nu le place sistemulu de chica (Zopfsystem); pentruca între obiectele comunali celu mai importantu si mai influentiatoriu in prosperitatea comuna este problem'a instructiunei si a bunei cresteri si prin eschiderea reprezentarei acestui factoru, adica a profesoriei si preotimei, se da numai unu testimoniu de paupertate Brasiovilui, ca séu se teme de lumina séu ca numera instructiunea si crescerea între bagatele. — Si una si alta compromitu principiuulu legei, si lasa unu blamu pe parol'a Brasiovilui de pana acum: „Kronstadt voran!“ unu blamu ce preface acésta parola in: „Zopfsystem!“ —

Cause scolare.

In 14 l. c. s'au tîenutu la scól'a principale din Iapusiulu unguurescu soboru tractualu, la care au fostu invitate tóte faciele bes. cu preotimea in frunte, cum si membrii comitetulu scólei principale. Inse indiferentismulu, egoismulu si nepreceperea — séu cum se mai dicu — -si au aratatu si aici aram'a prin aceea, ca multi chiamati, — nu numai din partea facieloru bes. mirene, ci si dintre preoti — nu s'au infaciosiatu. Din 13 preoti ce se afla acuma in tractu, numai 6 au fostu, cu protopopulu*). Éta cum se ingrivescu pastorii cei buni! . . . lumin'a**)! . . . sarea pamentului! — Dintre invetiatori au fostu numai 4, ca-ci ceilalti, aflanduse numai in „Schematismu“, n'au potutu luá parte . . . Bucurate Síone! . . . Au mai fostu vreo 6 curatori, 3 cantareti, vreo 11 be-trani din comune si 2 notari comunali; ér' dintre membrii comitetulu scólei principale au fostu presenti: Sp. dn. Gabrielu Manu, jude supr. in pens., on. d. Basiliu Mustea, emeritu jude proces. si corpulu profesoralu.

Protopopulu cá preside a deschisu soborulu cu unu tonu fórte mahnit si plinu de intristare, vedindu in absentatori o adevrata nepasare si neascultare de inaltele ordinatiuni, cari in fapta taiá aduncu in existintí'a si venitoriulu nostru nationale. — Dupa acesta vorbire luá cuventulu d. G. Manu, si in o vorbire semburóse aduce antaniu in numele celoru presenti multiamit'a poporului, pentru conchiamarea acestui soboru, in aste timpuri pentru scóle atatu de critice. — Totu odata desvoltá numirea de „scóle confesionale“ si „scóle comune“ (de statu). . . .

Pres. citece si esplica atatu ordinatiunea catu si instructiunea provisoriu, emanata dela m. ordinariatu gherlanu, in privintí'a scóleloru. Dupa cateva pause de consultare membrii soborulu, la intrebarea: „Vreti a sustiené scólele confes. romanesi amesuratu legei scolare?“, au eruptu in voci

*) Ei bine, dar' unde e regulamentulu, care se i oblige sub canonu de a depune tax'a absentarei intr'unu fondu incependu pentru formare de stipendia in favórea cresteri mai inalte a tineriloru talentati si distinsi prin diligentia? Si déca nu e, — de ce nu se face? Nici o societate séu reuniune nu póte prospera, care nu este legata si alipita de olalta cu chitulu unei ordini interióre, care trebuie facuta in momentele entusiasmului, candu se face devotamentulu, ca primesece asupra-si oblegamintea reprezentarei conscientióse a causei besericesci si scolare, si candu se léga, ca cá atare nu va inceta a se sacrifica pentru binele publicu, ma chiaru si pentru alu seu si alu fiiloru sei! Matur'a nelegata se desface! — R.

**) Sub obrócu? — R.

unanime: „Vomu tîené“ — scólele nóstre romanesi confesionale, corespunditoriu prescrieriloru articlului de lege 38 din 1868 cu deosebire se corespunda §§-loru 11, 27, 28, 29, 34, 133 si 141 — chiaru si cu sucursulu prescriu in § 35.

Dupa acésta declaratiune s'a alesu comitetulu scolaru confesionale tractuale, care va face supra-revisiunea socoteleloru substernute din partea scaunulu scolaru alu comunei bes. confes. — Totu acestu comitetu va fi fóru de a 2-a instantia in tóte causele scóleloru confes. ale acestui tractu, ér' inspectiunea supr. o va porta, cá si pana acuma, eppulu diecesanu. S'a mai propusu si se au primitu ca, unulu séu doi din membrii acestui comitetu se ese in comune pentru alegerea scaunulu scolaru, a invet. etc. — cu unu cuventu ca: comunele se fia in stare a-si organisa si conduce afacerile scólei amesuratu amentitei legi. Mai incolo sinodulu a mai primitu urmatóriele propunerii: se se róge m. ordinariatu, cá se castige pentru tóte scólele confes. tóte aparatele necesarie, cum si cartile trebuintióse. Se midiulócésca dela locurile mai inalte, cá favorulu ce au scólele comune de catra statu, se se **estinda** si preste scólele confesionali, — de cumva legea de invetiamentu este pusa in praxe pentru binele tuturor locuitoriloru, fara deosebire de relegiune si nationalitate. **sic!**

In privintí'a scólei principale s'a adusu concludu: „Cass'a scólei se se stramute dela oficiulu perceptoriale alu comitatulu, din Desiu, la m. ordinariatu, fiindu aceea avere confesionale si unde se afla bani scolaru. Mai incolo m. ordinariatu se se ingrígésca pentru scoterea restantielor, cá nu cumva din acésta cauza, mai tardiu se suferé scól'a“. Atata s'a spravitu in 14 Octobru, ce va urma, si cum se voru duce in implinire aceste hotariri, nu voiu intardia a da publicitatii, ca-ce, eu credu, numai astfelu ne potemu orienta, si numai astfelu se póte sterpi totu reulu! — T. R.

De pre malulu **Ternavei** in Octobru.

Pre candu in patri'a libertatii, in paradisulu popóraloru, in modelulu justitiei — Elveti'a, se lucra cu tóta virtutea demna de omu si umanitate pentru intruparea dreptulu, libertatii si nedependentii a totu individulu, a totu poporulu fara esceptiune, — pentru **suveranitatea principiuulu nationale**; — pre atunci ici in patri'a pretinsa a civilizatiunei moderne maghiare, aici in patri'a disa a v. negrului dualismu se implinescu fapte nedemne de seculu, in care viamu — fapte strigatórie la ceru pentru degradarea omenitatii.

Unu faptu, ce istori'a nu lu va trece cu vederea pentru suferintiele romaniloru pre nedreptulu de una parte; ér' de alt'a pentru crudel'a tractare si nerespectulu la umanitate, in deciderea justitiale e si alu Tofaleniloru. Éca 300 suflete Tofaleni suntu lipsite de casa si mésa! Lipsite de tóte midiulócele existintiei. Éca 300 suflete suntu espuse perirei!

Aici in gur'a ernei suntu scóse in drumu. Nu i destulu atata! In 24 óre, de nu se voru departá din drumu, voru fi desbracate si de vestimentele, ce acoperu corpulu. Voru fi lasate in costumulu adamiticu. O! tempora, O! mores! Pana candu acesta administratiune? Pana candu acésta justitia fara respectu la umanitate?

Apelamu! apelamu la forulu opiniunei publice europene! Apelamu! la toti celi cu sentimente umane! Apelamu la inaltulu nostru imperatulu Franciscu Iosifu I. Apelamu in fine la tronulu tronuriloru, la imperatulu imperatoriloru — Ddieu, rogandulu: Pune Dómne capetu estoru suferintie. Fà, cá suflarea ta se aiba liniste pre pamentu, in care se te venereze si se'ti aduca cuvenitulu tributulu.

Vedi Dómne! 300 suflete n'au locu pre pamentu! Ele suntu silite a se asiediá in cimiteriu; ma chiaru si in beserica. Si apoi unde ti se va mai celebrá cultulu? Unde se va mai aduce sacrificiu? Unde'ti va fi menita cas'a de adoratiune?

Pune — pune Dómne capetu estoru suferintie. Fà cá adevorulu si dreptatea se triumfe, se se intruzeze între filii ómeniloru. Lasa se vena una turma si unu pastoriu. Fà cá între ómeni se domnésca adevorulu si dreptatea, libertatea, fratietatea nedependenta, si atunci va fi — va fi una turma si unu pastoriu.

Tiepetele maicelor cu pruncutii pre bracie! Vaicetele a 300 suflete! trebuie linistite.

Veniti toti cá unulu in ajutorulu bietiloru vostri frati! Aveti indurare! Ajutati. Intindeti din ultim'a bucatura, ca toti suntu carne din carnea vóstra si sange din sangele vóstru.

Numai dreptate si umanitate ceremu si dorimu dela voi ómenii oarmuirei. Dreptate in fapta, ér' nu cuvente pre chartí'a, si atunci vomu fi multi-umiti de tractarea semeiloru nostri, pentru a caroru sórte suferimu cu totii. —

P. S. Publicati numele comitetulu, care aduna ajutoria, cá se scimu, unde se le tramitemu. — o.

Bela diet'a Ungariei.

In 26 Octobru între altele facú Dan. Irányi una interpelatiune catra ministeriu in caus'a **Croatiei**.

In 15 Octobru, dice, interpelá deputatulu Marco Brosu in diet'a din Agramu pe regimulu croatu, invinuindu'lu, cumca regimulu unguurescu nu respectéza unele puncte din contractulu de invoiéla între Ungari'a si Croati'a, care determina limb'a croata de singura limba oficiale in Croati'a; inse ministeriulu de comerciulu si de finantie corespundu cu organele loru: posta, telegrafu, oficialii finantiali n'au mai in limb'a nemiésca si unguuresca si nici odata in limb'a nationale croata. Interpelantele dice, ca de si nu aprobéza tóte punctele acusarei facute, totusi in favórea bunei cointielegeri cu natiunile sosori pentru salvarea onórei Ungariei, care e pusa in cestiune, vede neaperatu, ca e oblegaminte de onóre, cá regimulu maghiaru se fia dreptu facia cu tóte punctele invoierei. Dupa acésta cetesce tóta interpelatiunea lui Brosu, inse de murmure si de strigatele casei: „protestamu“ fú multu intreruptu. Croatii se aflá de facia. —

Deci Irányi face interpelatiunea scurta in forma urmatórie: Suntu adeverate perele respective? si déca suntu, cu ce justifica regimulu maghiaru procederea, care casiuna acésta acusa? Interpelatiunea se da regimulu, si se pune la ordinea dilei consultarea asupra proiectulu despre responsabilitatea judecatoriloru, la care partit'a stangei si estrema se esprimara cu desaprobarea proiectulu, fiinduca n'ar fi nici acesta liberale si ar' contiené dependintí'a de regimu, ceea ce nu se potrivece cu misiunea judecatoriulu, care ar' trebui se dependa numai de lege si de poterea adevorulu pusu in golatatea sa. Dar' Ungari'a si adevoru! —

In siedintí'a din 30 dep. Bela Mariassy, din *tomeiu*, ca *din graniti'a militaria vinu sciri neodihnitórie*, si déca se mai sustiene si r. comisariu in Ardélu, trebuie cá in Transilvani'a se fia miscari neodihnitórie, ca dupa cum se aude, Transilvani'a e plina de miscari, si aceea parte a tierei e plina de ruble si de arme, face interpelare la ministeriu:

1. Are regimulu cunoscintia, ca in confiniile militari si in Transilvani'a se agitéza in contra intregitatii statulu?

2. Déca are, ce mesuri a luat, pentrucá atentatele comise in contra sustarei statulu si miscarea dusmanósa se se nadusiésca? Se da regimulu.

Audi colu! Ér' incepu cu ruble si cu intregitatea amenintata, déca romanii se ingrivescu de victimele nenorocite?! Déca se lupta pentru salvarea nationalitatii pe cali legali! Asta e apucatur'a eroiloru libertatii?! —

Din campulu resbelulu

Dupa sciri positive din loculu resbelulu, so-site prin Triestu insurgentii suntu cerbicosi. Expeditiunea facuta sub colonelulu Iovanovich pentru a libera fortulu Dragaly nu avú succesu, fiinduca două mii de insurgenti lu atacara si lu adusera in stramtori. Abia le succese sub apararea tunuriloru a viri in fortu unu micu despartimentu de soldati cu proviantu pentru fortu; inse trupele fura silite a parasi inaltimea dela Dragaly gonite de insurgenti cu multe perderi si cu multa cerbicie fura respinse la Risano. Fortulu Cerevice inca e impresuratu de insurgenti. Se scrie, ca capitanulu dela pretoriulu generalu Demel ar' fi mersu la principele din Muntenegru spre a midiuloci deplina neutralitate si invoire, cá se tréca trupele austriace prin teritoriulu loru spre a incungiura pe insurgenti. Neutralitatea o apromise, dar' calcarea pamentulu loru nici decum. Ma dupa unu telegramu alui „Narodni Listy“ in 24 Octobru se aduná senatulu Muntenegrulu la o siedintia extraordinaria, in care decise, se se tramita in numele principelui de Muntenegru o nota catra puterile apusene, in care se se dechiare principele, ca déca nu se va nadusi catu mai curundu rescól'a in Cattaro, elu nu va fi in stare a opri pe muntenegreni dela impartasire la acésta rescóla.

Ce ceru dalmatinii? — Restituire in dreptulu avutu si garantarea nationale si a datineloru loru,

costumul si armele lor, ér' nu costumulu honvedénu séu de aparatori si asia voru a se supune oblegamintii de militia, inse numai in cerculu lor; vreau, cá corabiatulu se le fia liberu chiaru si sub timpulu servitiului militar, se póta calatori la a-facerile lor. Nu voru a tracta cu némtiulu cav. de Wagner, ci ceru pe exgubernatorulu generalu br. Philippovich, inse pactulu si contractulu se fia facutu in schrisu si se contiena amnestia netiermura si conditiunile de susu; dar' tractatulu se fia subscrisu de propri'a mana a imperatului, fiinduca ei nu au incredere in oficiantii militari si civili.

Intr'unu consultu ministeriale tienutu la plecarea Maiestatí in Orientu s'a fostu investitu comandantele militariu alu trupeloru din cerculu Cattaro cu putere de siefu alu tieri si cu plenipotentia de a luá tóte mesurele de securitate. Asta ordine militaria e subscrisa in Bud'a de Mai. Sa, contrasemnatu de ministrii cislaitani si asediata pe § 14 alu constitutiunei dualistice din 21 Decembre 1867.

Dalmatinii bivoachéza prin munti, armati cu cate o pusca si cate patru pistóle cu costumulu loru nationale sub comand'a a 10 iteligeni si sub conducerea lui Bronic cá capeteni'a lor. Mai au si cate unu iataganu si sisie mai mici la breu, suntu bine proviantati. Averele miscatória si familie le-au tramisu la Grahovo pe teritoriu turcescu si ei se lupta. Puscaturele suntu parol'a de intielegere. Drumurile le-au sapatu taiandule cu siantiu si le-au incarcatu cu petre, incatu nime nu póte se se apropié. Se afla asiediati in tabera incungiurata de gramedi mari de petri, cu cari facu multa stricatiune. Dintre muntenegreni inca le vinu ajutória la lupte, ca-ce intre prinsii austriaci se aflara si vr'o doi muntenegreni. Déca cei 15.000 luptaci ai lor voru ajuta, Austri'a trebuie se mai tramita inca multa armata preste cele 24 si mai bine de batalióne, ce se afla operandu.

In 21 se aruncara insurgentii asupra fortului Stanjevich si in 23 asupra fortului Gorazda. Pana acum trupele regimului n'au scosu la cale pre multe.

Dupa „Wiener Zeitung“ in espeditiunea lui Ivanovici au cadutu morti doi oficiri, 20 fetiori; raniti fura cu Ivanovici 3 oficiri si 60 fetiori. — Erzegovinenii forméza bande, si cerculu Ragusa inca e amenintiatu. —

Se scrie, ca armat'a de acolo sufere lipse mari, nadragii cei strimti maghiari se afla sdrantiuti in genunchi si fetiorii suntu atatu de ostentiti, incatu oficirii nu i potu duce inaintea dusmanului. *) —

Telegramu.

Bucuresci 4 Novembre. Corpurile legislative prin unu decretu alu Principelui Carolu, datatu din Rheineck, suntu conchiamate pe 27 Novembre. Se pregatesce o primire stralucita suveraniloru in Romani'a. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Evenimentele cele mai insemnate pentru Romani'a in momentele de facia suntu logodna Altetiei Sale principelui Carolu si primirea imperatului Franciscu Iosifu la Vercioróv'a, pana la Rusciucu. Despre acésta primire serie „Monitoriulu“ Romaniéi asia:

„Maiestatea Sa Franciscu Iosifu, imperatu alu Austriéi si rege apostolicu alu Ungariéi, in calatori'a sa la Constantinopole, Ierusalimu si Suez, s'a coboritu pe Dunare dela Bazias pana la Rusciucu, unde eri a ajunsu la órele 9 de diminétiá, si la 11 óre inainte de amédi a urmatu a calatori mai departe pe calea ferata Ruseiucu-Varna.

M. S. in acestu voiaju este insocitu de cont. Beust, cancelariulu imperiului, contele Andrassy, primulu ministru alu Ungariéi, d. de Plener, ministru de comerci, mai multi inalti demnitari ai curtiei imperiale, capi de servitii administrative si militare, adjutanti imperiali, compundu o suita de mai multu de 40 persóne. Calatori'a dela Bazias pana la Gur'a-Valei s'a facutu pe vapórele companiei de navigatiune austriaca, candu mai mari, candu mai mici, dupa starea apelor Dunare. La Gur'a-Valei, M. Sa s'a imbarcatu pe batelulu posta „Sofia“, impreuna cu ministri si primii sei functionari. Éra remasiti'a suitei s'a imbarcatu pe batelulu „Friedrich“. I. S. Domnulu Romaniéi, informatu, ca M. Sa imperatulu avea a trece de a lungulu tiermuriloru nóstre dunarene, a fostu insar-

cinatu pe d. ministru Cogalniceanu de a merge pana la hotarulu Romaniéi la Vercioróv'a, spre a intempiná pe M. S. si si a'lu salutá in numele Domnului si aln Romaniéi, pentru bun'a sa venire. Informatu despre acésta, M. Sa a binevoitu a ordoná cá flotil'a imperiala se se opréscá in Vercioróv'a. Aici debarcader'a érá impodobita de o parte cu colorile imperiale negru-galbenu, de alta parte cu colorile tricolore romanesci; la capulu debarcaderi érá redicatu unu frumosu pavilionu, incongiuratu cu drapele ale ambeloru state. De amendóue partile debarcaderi, erau insirate detasiamente de artilerie, de granitieri si de dorobanti si unu mare numeru de locuitori. Oprinduse vaporulu, M. S., in uniforma de generalu, s'a coboritu mai antaiu singuru. D. cavaleru Zulauf, agentu diplomaticu alu M. S. imperiale si regale in Romani'a, care a-steptá pe M. S. in capulu debarcaderi, a prezentatu M. S. pe d. ministru Cogalniceanu. Dupa o mica convorbire cu d. ministru, M. S., urmau de ministrii si de suit'a sa, a intratu in pavilionu, unde primariulu orasiului Severinu a avutu onóre a presentá M. S. pane si sare, semnu alu ospitalitatii romane. M. S. a binevoitu a multiami pentru bun'a primire; pe urma d. Cogalniceanu a prezentatu M. S. pe capii autoritatiloru administrative si militare. Dupa acésta, M. S. a binevoitu a trece in revista detasiamentele de trupe in sunetulu tunurilor. Afabilitatea si infacisiarea cu totulu binevoitori a imperatului atragundu'i simpatiile privitoriloru, M. S. a fostu aclamatu cu repetite urari de: „Vivat imperatulu!“

Dupa invitati'a ce adjutantulu generalu imperialu, contele de Bellegarde, i a facutu, in numele imperatului, d. ministru Cogalniceanu a avutu onóre a insoci pe M. S. pe vaporulu seu pana la Rusciucu.

La Gur'a-Valei ambele vapóre s'au opritu, pentru cá M. S. se se imbarce pe batelulu posta Sofia. Aici debarcader'a érá asemenea impodobita. M. S. a binevoitu éra si se cobori pe pamentulu Romaniéi, si la desbarcare a fostu salutatu de o divisie de artilerie si de unu batalionu de venatori, cu music'a in capu, executandu imnulu nationalu alu Austriéi. M. S. a trecut in revista trupele; si in timpulu reimbarcari M. S. a binevoitu a convorbi cu deosebitii functionari, oficieri si notabili romani. Calatori'a a urmatu apoi neintreruptu di si nópte, pana la Rusciucu. M. S. a pornitu dela Gur'a-Valei Marti, la un'a óra dupa amédi, si eri, Mercuri, la órele 9 de diminétiá, érá si ajunsu la Rusciucu. Tóte orasiele si satele de alungulu Dunarei romane, dela Vercioróv'a pana in faci'a Giurgiului, au rivalisatu intre ele prin arcurile de triumfu si salutarile cu musica, cu detunari si cu vivate, éra in timpulu noptii, prin luminatiile ce au facutu in onórea augustului calatoriu; numeróse detasiamente de granitieri erau insirate de alungulu Dunarei. O canonada, care nu avea sfirsitu, a salutatu floti'a imperiala in totu percursulu dela Vercioróv'a, pana la Giurgiu. La Severinu, cortegiulu imperialu a fostu salutatu de batelulu romanu, „Stefanu celu mare“ si de tóte vasele romane, pavosate serbatoricesce. Tóte porturile Romaniéi, Izlas, Bechetu, Turnu-Magurele, Zimnicea si chiaru piquetele granitieriloru erau iluminate; din tóte inse Calafatulu s'a deosebitu mai multu. Acestu orasiu, care datoresce repede sa desvoltare inteligentii si industriei propriei sale populatiuni, érá unu adevératu munte de focu.

Inaintea Giurgiului, in momentul candu flotil'a imperiala -si schimba directiunea spre a puté desbarcá la Rusciucu, o bateria de artileria romana, o compania de granitieri, tunurile si matrodiu batelului „Romani'a“ a salutatu pe M. S.

La Rusciucu si chiaru in capulu debarcaderi principele Dimitrie Ghica, presiedintele consiliului de ministri, insocitu de colonelii Solomonu si Racovitia, avú onóre a presentá M. S. o scrisóre autografa din partea I. S. Domnului Romaniéi. De si incongiuratu de antaii demnitari ai imperiului otomanu, intre cari marele viziru Ali-Pasia si generalisimulu Omer-Pasia, de si grabitu de a-si con-

tinuá calatori'a, M. S. totusi a avutu gratiós'a bunavointia de a conversá indelungu timpu cu primulu ministru alu Romaniéi; si, luandu-si concediu prin o stringere de mana, i a multiamitu pentru bun'a primire ce a intempinatu de a lungulu tiermuriloru nóstre.

O asemenea primire érá naturala; ca intra in sentimentele ospitaliare si in marele interese ale Romaniéi, cari suntu de a trai in cea mai buna armonia cu unu puternicu statu vecinu cu tier'a nóstra, are atatea intime si importante legatnri. —

Despre logodna Alt. Sale scrie „Pressa“ din Romani'a dóue articole de interesu pentru verce cetitoriu, care vré a nu -si erona opiniunea despre acestu evenimentu, care in puterea descopeririloru facute de catra diurnalele parisiene s'a facutu cu mare tactu politicu, tocma pentru binele statului Romaniéi. — Éca cum scrie „Pressa officiósá“:

LOGODN'A.

Dinariulu „Presa“, suptu rubric'a „Logodn'a“, publica o relatiune despre famili'a princiaru de Wied; securi ca acésta relatiune va fi citita cu interesu, o reproducemu aici:

„Casatori'a Domnitoriului érá o necesitate politica, o aspiratiune a animei, satisfacerea unui sentimentu de amóre si devotamentu. Ea trebuie se se realizeze, si catu mai neintardiatu.

„Principes'a érá deja aflata. Anim'a Domnitoriului se pronuntiasé si ratiunea nu avea nimic de obiectatu. P'intre visite si audientie, in miuloculu vietiei sgomotóse din Parisu, se facé o pauza de 24 óre: Promis'a in perspectiva se aflá in preambulare la Coloni'a. Domnitoriulu pleca in diu'a de 12 Octobre, reinnoi cunosciinti'a, se fixa diu'a logodnei, si a dóu'a di se întórse éra la Parisu.

„Fiitóri'a promisa si suverana a Romaniéi érá principes'a Elisabet'a de Wied.

„Poetic'a vale a Rinului érá loculu resiedintiei si nascerei principesei. Castelulu de Wied, in orasielulu Neuwied, ce -si scalda pitiórele in apele cristaline ale Rinului, in apropierea de Coblentia, este resiedinti'a principiloru de Wied inca din secolulu alu siépte-spredecilea. Famili'a promisei se aflá inca, la o óra de Neuwied, in incantatorulu palatu de véra, numitu Monrepos, asiediatu pe o inaltime de unde se domina tóta valea Rinului.

„Acésta fú tient'a calatoriei Domnitoriului, candu, la 15 Octobre la 8 óre sér'a, plecá din Parisu, impreuna cu suit'a sa.

„Famili'a princiaru de Wied este un'a din cele mai vechie si mai insemnate familii din Germani'a. Suverana asupra Principatului de Wied, pana in 1806, ea perdú suveranitatea in favórea confederatiunei Rinului, fondata de Napoleonu I. Membrii familii au si pana astadi dreptulu de a purtá titlu de Altetia Serenisima. Unita prin legaturi de sange cu mai multe curti suverane din Europ'a, aliantia principelui nostru cu acésta familia are avantagiulu de a intinde cerculu relatiuniloru de rudenia ale suveranului romanu cu alte state, fara inse a provocá inconveniente si a acitiá gelosiile ce ar' fi produsu o aliantia cu o casa suverana de antaiulu ordinu.

„Principii de Wied s'au distinsu totudéun'a prin valórea loru martiala, in diferitele resbele ale Germaniei, si mai alesu prin caracterulu loru cavalerescu de a apará dreptulu si a se constitui defensorii celoru oprimati. Apartienendu relegiunei protestante, toleranti'a relegiósá le-a fostu cultulu celu mai afectiunatu. Tristi la vederea persecutiuniloru si nenorociriloru din timpulu resbeleloru de relegiune din evulu mediu, si-a intolerantie, ce catolicii si protestantii profesau reciproc, dupa cum erau invingatori séu invinsi, principii de Wied au fostu totudéun'a protectorii celoru asupriti, ori care érá relegiunea ce aveau. Inca dela anulu 1633 contele Fridericu de Wied a fostu in orasiulu Neuwied, numai spre a servi de asilu celoru persecutati din relegiune. Catolicii si protestantii, adoratorii lui Christu séu ai lui Moise, toti persecutati isi aflau aici unu adapostu securu si permanentu. Varietatea culturiloru ce exista si pana astadi in miculu orasielu Neuwied, dovedesce originea fondarei sale.

„Principes'a Elisabet'a, inalt'a fidantiata a suveranului romanu, nascuta la 22 Decembre 1843, fic'a principesei Mari'a si a principelui Hermann de Wied.

„Principes'a are unu singuru frate, principele Guillaume de Wied, nascutu la 22 Augustu 1845. Principele Guillaume a fostu sub tutel'a mumei sale pana la majoritate. Astadi, devenitu maioru, elu este siefulu casei princiaru de Wied.

*) Intardiarea Nr. fú silita. — R.

„Mum'a principesei noastre este fiic'a reposatului duce Domnitoriu de Nassau, Guillaume. Actualul duce de Nassau, deposedatu de tronulu seu in celu din urma resbelu cu Prusi'a, este fratele seu.

„Prin legaturile de sange ale mumei, mai alesu rudeniile casei de Wied cu alte curti suverane, suntu numeroase.

„Principes'a Mari'a derivandu din famili'a de Nassau este ruda de sange cu famili'a regala din Oland'a, cá principi de Orange-Nassau. Candu ramur'a familiei regale de Oland'a s'ar stinge, mum'a principesei noastre, ar' fi chiamata se vina la tronu.

„Prin cele trei surori ale sale, principes'a Mari'a de Wied are legaturi de rudenia cu alte case suverane:

„Intai'a sora a sa, principes'a Teres'a, este maritata cu principele de Oldenburg, nepotulu reposatului imperatu Nicolae alu Rusiei, si are titlu de Altetia Imperiala. De aici rudeni'a familiei de Wied cu curtea Rusiei si anume cu matus'a imperatului actualu, marea ducesa Elen'a, care afectioneza atatu de multu pe principes'a nostra. Asta rudenia mai exista inca prin a dou'a socia a duceului de Nassau, Guillaume, care era principes'a Paulin'a de Wurtemberg, sora cu marea ducesa Elen'a a Rusiei. Asia in catu rudeni'a cu curtea Rusiei este indouita.

„Apoi marea ducesa Elen'a, matusi'a principesei noastre, nascuta principesa de Wurtemberg, este fiic'a reposatului principe Paul de Wurtemberg, unchiulu regelui actualu. De aici rudeni'a cu famili'a regala de Wurtemberg.

„O a dou'a sora a mumei principesei noastre, este principes'a Sofi'a, casatorita cu principele Oscar de Sveti'a, duce de Ostrogoti'a, fratele regelui actualu alu Svetiei si Norvegiei, si mostenitoriu presuntivu alu tronului.

„O a trei'a sora, principes'a Elen'a, este maritata cu Georges, principele domnitoriu de Waldeck-Pyrmont.

„Rudenia exista si cu Bavari'a; ca-ci regin'a Bavariei, socia repausatului rege Louis, era matusia a principesei Mariei.

„Cas'a de Wied mai este inca legata si cu famili'a imperiala a Austriei. In adeveru, parintele principesei Mari'a era frate cu soci'a archiducului Carolu alu Austriei, celebrulu generalu in resbelulu cu Napoleonu I. Archiduc'a Carolu fiindu frate cu imperatulu Franciscu I. alu Austriei, mum'a principesei noastre se afla astfelu vera buna cu archiducii Albrecht si Guillaume, verii imperatului actualu.

„Negligundu alte rudeni mai departate si cu alte case suverane, putemu numai mentiona, ca au se se creeze legaturi de sange si mai apropiate cu Oland'a si Prusi'a, prin viitori'a casatoria a fratelui principesei noastre. In adeveru, principele Guillaume este deja logoditu cu principes'a Mari'a de Oland'a, nepota regelui Olandei, si nepota in acela si timplu, despre muma, a regelui Prusiei.

Asia dar' vedemu, ca prin casator'a sa, suveranulu romanu se mai intrudece, seu mai adauge rudeni'a cu curtile din Oland'a, Rusi'a, Prusi'a, Wurtemberg, Nassau, Bavari'a, Austri'a si Sveti'a.

„Afara de principii sei illustri, cas'a de Wied a produsu si unu omu celebru in sciintie, pe eruditulu naturalistu si cunoscutulu calatoriu, principele Maximilian de Wied. Acestu principe, datu totulu sciintiei, a visitatu si a exploatatu, pe la inceputulu secolului actualu, Brasili'a si Americ'a de Nordu. Operile si atlasurile ce elu a lasatu asupra acestoru tieri, pucinu cunoscute, atunci, suntu forte apretiuite si astadi de lumea savanta, prin avuti'a informatiuniloru si mai alesu prin fidelitatea descriptiuniloru. — „Rom.“

Despre logodn'a acesta serbata in 16 Octobru la Coblentia, dupa care va urma cununi'a Domnitorului Romaniloru in 15 Novembre, s'au facutu comentaria si prin diurnalele parisiene. Anumitu „Mem. Dipl.“ din 21 Oct. descopere dupa „Trompet'a“ tendintiele politice ale acestoru pasi. Elu da urmatóriele trasuri fundamentali la acesta insuratiune:

„In Romani'a, deca de o parte partit'a exaltata disputa puterea conservatoriloru, de alta parte ortodoxi'a greca s'a indeletnicitu a impinge pre principele Carolu in braciele Rusiei, allegandu, ca influenti'a intrunita a Franciei si a Angliterei nu este astadi atatu de utile, atatu de avantagiósa Principatelorá dunarene pre catu fusese odata protectoratulu exclusivu alu Cearului. Asiediatu intre aceste doué curente, Principele a sciutu se vedea

cu ochi de lupu, si cu atat'a talentu, cu cata sagacitate: elu a luatu din mana frenel guvernului dela aceia, cari voieau se lu teresca in intreprinderi aventurose, si s'a sustrasu la avansurile, care i au fostu facute, mai cu sema in timpii din urma, in scopulu unei aliantie rusesci, printr'o insuratória cu un'a din nepótele imperatului Alexandru.

Alegerea ce facu a unei principese germana invederesca tendenti'a pronuntiata a principelui Carolu, de a initiá din ce in ce poporulu seu la civilizatiunea occidentala si a cautá in bunele reporturi cu Austri'a, Franci'a si Angli'a centrulu de gravitate alu politicei sale.

Macaru ca insuratoriile principiare nu mai exercita astadi influenti'a de altadata asupra mersului afaceriloru publice, nu s'ar puté necunosce ca, din punctulu de vedere alu Europei, insuratórea principelui Domnitoriu din Romani'a are o tinta politica reale, fiinduca indeplininduse fara influenti'a rusésca seu prusiana, asigura junelui suveranu libertatea complecta in miscarile sale; in vreme ce deca s'ar fi insocitu cu o principesa rusa, Romani'a ar' fi fostu mai curendu seu mai tardiu infeudata Rusiei.

Din punctulu de vedere alu Romaniei, insuratórea principelui Carolu va avé interesulu imediatu, consolidarea monarchiei si prin urmare intarirea guvernului, punendu capetu ambitiuniloru rivali ale familielorú celoru mari indigene, si creandu aici o dinastia nationale, care va contribui cu putere se asigure linistea in acesta parte a Orientului.

Inainte de a plecá din Parisu, principele Carolu a avutu grigi'a de a anuncia insuratórea sa imperatului francesiloru. Dupa ce a multiamitu in termenii cei mai bine simtiti Maiestatei Sale pentru primirea magulitóre ce i facuse si despre semnele de bunavointia de care lu acoperise, a lasatu se se intrevédia, ca calatori'a sa in Franci'a contribuise cu putere a'lu incuragiá in hotarirea de a cultivá reporturi intime cu curtea Tuilerieloru.

A dou'a di imperatulu a facutu se parvina Altetiei Sale regale o scrisóre autografa, in care M. S. felicita pre principele cu ocasiunea insuratórei sale, si lu asigura din nou despre simpathi'a ce Franci'a va fi totdeun'a fericita a marturi Romaniei.“ —

— Program'a deschiderei drumului feratu intre Bucuresci si Giurgiu, in diu'a de 19 Octobru 1869:

La órele 10 de diminetia, d. ministru presedinte alu consiliulu de ministrii, in numele Mariei Sale Domnului, si ceilalti membrii ai cabinetului voru sosi la gar'a Filaretu, unde voru fi primiti de dnii constructori ai liniei, impreuna cu principalii functionari ai exploatarii.

Dnii invitati voru fi primiti in casele de asteptare si pe cheiurile din hal'a principala. Eminentia Sa metropolitulu primatu va face, in hal'a cea mare, unu servitiu divin, spre a invocá binecuvantarea celui a totu puternicu asupra reesitei acestei binefacatórie intreprinderi nationale.

Unu trenu de onóre pavoasatu va fi pregatitu in hal'a drumului feratu si va plecá la Giurgiu, indata dupa seversirea ceremoniei. In acestu trenu voru luá locu dnii ministrii, dnii consuli ai puteriloru scraine, precum si o parte din invitati si va porni la Giurgiu, unde ajungundu, pe la órele 12, se va servi invitatiloru unu dejunu.

O diumetate óra dupa pornirea acestui trenu, va plecá la Giurgiu unu alu doilea trenu specialu, in care voru fi admisi cei alti invitati, ce voru dori a calatori pe linia.

Dupa o scurta oprire la gar'a Giurgiu, ambele trenuri se voru întórce la Bucuresci. „Rom.“

Parisu 25 Octobru. Cu ocasiunea articolului diu „Times“, care esprima temere despre o intielegere secreta intre Franci'a si Rusi'a, diuariulu „La Patrie“ dice, ca „Times“ se fia pe pace, ca ci guvernulu imperatului nu cauta resbelulu, nu voiesce aventuri, este multiamitu de reporturile pacifice cu diferitele natiuni europene; nu cauta a le incercá, ci a ni le apropiá; doresce cu interesu pacea lumei si pe Bismark si Beust vietuindu in buna intielegere. — Diuariulu „Le Constitutionel“ crede, ca n'a fostu nici decum in deliberatiune dela Compiegne cestiunea de a convocá corpurile legislative pentru alta data decatu 29 Oct. — „Mon.“

Varietati.

— (Principele Carolu I. si agentulu Prusiei la Parisu.) Cetimu in „N. fr. Pr.“ din 14 Octobru:

Duminec'a trecuta a pranditu Carolu princ. Romadii la consululu prusianu d. Bamberg, care este totuodata si agentulu casnicu alu familiei Hohenzollern si face pe langa consulatulu seu si felurite afaceri. — Despre acestu prandiu circuléza in Parisu urmatóri'a anecdota. — In otelulu Bristolu se discutá tocmai cestiunea israelitiloru. — Princiulu dise consulului prusianu: „spre ati probá catu de pucina aversiune amu eu in contra israelitiloru, me invitau eu insu-mi mane la més'a dtale, voi merge d'antaiu la principes'a Matild'a la Saint Gratien, spre a i dá visit'a mea, dta siedi pe acolo, voi prandi deci la dta.“ Dl. Bamberg confusu, buigui, ca acesta onóre ilu bucura forte multá, dar' ca de mai multu timplu nu mai este israelitu, ca-ci cá israelitu, nu l'ar fi numitu nici odata guvernulu prusianu in postulu ce lu ocupa. „Cum deci, replica Princiulu, pretindu puterile dela mine, cá eu in Romani'a se fiu mai liberalu decatu chiaru siefulu familiei mele, in Prusi'a toleranta?“ „C.“

— Vindecarea anghinei. Dlu Dr. Penescu publica in „Romanulu“, dupa succesele altoru medici si chiaru dupa praxea dsale constatata de atatea ori, o recepta forte recomandabila pentru vindecarea de

anghina diphtherica seu gusteru, care e urmatória:

Pentru intrebuintiare recomanda de norma urmatóriele cuantitati: 4 dramure flóre sulfa (puciósa) pusa in 15 dramuri de miere rosata seu miere comuna, pe candu, amestecandu-le bine, le va intrebuintia atingunduse cu unu pamatufu de 6—8 ori pe di in gutu. Apoi, luandu doué dramuri de flóre de sulfu, o va pune intr'o césca cu apá, si fropu seu lapte, din care va dá pe fiacare di cate 5 seu 6 linguritie, atatu copiiloru bolnavi, catu si celoru sanetosu, spre a i preservá de infecti'a acestei bóle; urmandu astfelu 10 pana la 15 dile, pericolulu este inlaturatu. Amu intrebuintiatu dramurile cu mesur'a, pentru a fi intielesu de toti.

Simptomele bólei e rosati'a in gutu, nepotintia de a inghiti si inflatur'a murei gutului. Vocea se alteréza, scuipatu, bale si materia fetida din nasu suntu semne, ca progreséza. —

Bibliografia. A esitu de suptu tipariu: „Nepasarea de relegia de patria si de dreptate la romani“ de Dim. Bolintinenu. Pretiulu unui exemplariu unu leu si 50 bani. — Cumparatoriloru de 25 exemplarie pe bani gat'a, li se voru face unu scadiementu de 25%.

Asemenea a mai esitu de suptu tipariu: de acelasi auctoru: „Romani'a roba la austromaghiaru?“ Pretiulu 67 bani. — Scadiementu librariloru pe bani gat'a de 25%. — Se afla de vendiare la tóte librariile. —

— A dou'a editiune. A esitu din presa si se afla de vendiare la redactiunea respectiva, in strat'a Santiloru Nr. 43, editiunea II, Nr. 1, din scrierea periodica universala, intitulata: „PORT-TESAURU“. Red. Constantinu Stefanide. (Editiunea I fu la 8 Augustu a. c.) Abonamentulu pe 12 brosiure Nr. 1—12 este 5 lei noui; — 1 bros. 40 bani. —

Nr. 8901/869.

3—3

Concursu.

Spre ocuparea statiunei de notariu in comun'a Turchesiu, devenitu vacante, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 400 fl. v. a., cortelu liberu, 6 stanjini nemtiesci de lemne, se escrie prin acesta concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu se provóca a-si inaintá cererile lorú provédiate cu documente necesarii, prin care se se adevereze cu deosebire cunóscerea limbii unguresci, nemtiesci si romanesci, la acestu magistratu urbanu si districtuale, pana la 9 Novembre a. c. —

Brasiova in 25 Octobru 1869.

Magistratulu urbanu si districtualu.

CURSURILE

la bursa in 3 Nov. 1869 sta asia:

		5 fl. 91	cr. v. a.
Galbini imperatesci	—	—	—
Augsburg	—	122	—
London	—	124	25
Impromutulu nationalu	—	59	35
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	69	15
Obligatiunile rurale ungare	—	78	50
„ „ temesiane	—	78	50
„ „ transilvane	—	74	50
„ „ croato-slav.	—	81	75
Actiile bancului	—	709	—
„ creditului	—	234	—